

Dosarul nr. 2ra-1585/20

Prima instanță: Judecătoria Ungheni (jud. V. Stratulat)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. L. Bulgac, A. Malfi, V. Sîrbu)

ÎNCHEIERE

18 noiembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Iurie Bejenaru
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de Dumitru Bejenari,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea
Individuală „Budean Alexandra” împotriva lui Dumitru Bejenari cu privire la
repararea prejudiciului material și compensarea cheltuielilor de judecată,
împotriva deciziei din 10 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 20 iulie 2018, ÎI „Budean Alexandra” a depus cerere de chemare în judecată
împotriva lui Dumitru Bejenari solicitând încasarea prejudiciului material în
cuantum de 9635,95 de lei și a cheltuielilor de judecată constituite din valoarea
asistenței juridice în sumă de 1000 de lei și a taxei de stat în sumă de 289,08 lei.

În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că, în data de 30 mai 2016 a depus
plângere la Inspectoratul de Poliție Ungheni, din motiv că ovinele, care aparțin lui
Dumitru Bejenari, au distrus semănătura de porumb ce aparține reclamantului. Prin
actul de constatare din 30 mai 2016, efectuat în prezența specialistului pentru
reglementarea regimului funciar, precum și a șefului de post al postului de Poliție
Petrești, ca urmare a măsurărilor efectuate, s-a constatat că din suprafața de 1,4 ha,
care o deține în arendă, a fost distrusă de ovine suprafața de 0,8 ha. Drept urmare a
examinării plângerii, s-a constatat că în perioada 20-25 mai 2016, Dumitru Bejenari
a lăsat ovinele sale fără supraveghere, acestea au distrus semănătura de porumb pe
o suprafață de 0,8 ha. Prin răspunsul Inspectoratului de Poliție Ungheni, i s-a
comunicat că, în urma investigațiilor efectuate, s-a stabilit că faptele redată s-au
confirmat, astfel că, în acțiunile lui Dumitru Bejenari, proprietarul ovinelor, se
întrunesc elementele contravenției prevăzute de art.183 Cod contravențional, însă,
conform art.414 alin.(2) lit. a) Cod Contravențional sunt în drept să încheie procese-
verbale conform art.183 Cod Contravențional, șefii și adjuncții Inspectoratului
General Agricol, de asemenea și șefii oficiilor teritoriale ale Inspectoratului.

Reclamantul a afirmat că, având în vedere că nu este format un asemenea
inspectorat, pentru recuperarea prejudiciului material provocat, de către
Inspectoratul de Poliție Ungheni i s-a recomandat adresarea în instanța de judecată
în ordine civilă.

Prin somația nr. 1 din 22 februarie 2017, a informat pârâtul despre posibilitatea

soluționării litigiului pe cale amiabilă, însă ultimul nu a dat curs solicitării.

Totodată, a declarat că în scopul cuantificării în echivalent bănesc a pierderilor suferite, au fost solicitate informații de la organele competente de specialitate. Astfel, prejudiciul suportat este format din pierderea efectivă suferită în mărime de 2104 de lei și venitul ratat 7531,95 de lei, în total suma de 9635,95 de lei.

Prin hotărârea din 04 octombrie 2018 a Judecătorei Ungheni s-a admis integral acțiunea înaintată de ÎI „Budean Alexandra” și s-a încasat de la Dumitru Bejenari în beneficiul ÎI „Budean Alexandra” prejudiciul material în mărime de 9635,95 de lei, cheltuielile de judecată compuse din taxa de stat în mărime de 289,08 lei și cheltuielile pentru asistență juridică în mărime de 1000 de lei, în total suma de 10925, 03 lei.

Prin decizia din 14 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul declarat de Dumitru Bejenari din alte motive și s-a casat hotărârea din 04 octombrie 2018 a Judecătorei Ungheni, cu restituirea cauzei spre rejudecare, în aceeași instanță de fond, în alt complet de judecată.

Prin hotărârea din 24 decembrie 2019 a Judecătorei Ungheni s-a admis integral cererea de chemare în judecată depusă de ÎI „Budean Alexandra” și s-a încasat de la Dumitru Bejenari în beneficiul ÎI „Budean Alexandra” prejudiciul material în mărime de 9635,95 de lei, cheltuielile de judecată sub formă de taxă de stat în mărime de 289,08 lei și cheltuielile pentru asistență juridică în mărime de 1000 de lei, în total suma de 10925, 03 lei.

Prin decizia din 10 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de Dumitru Bejenari și s-a menținut hotărârea din 24 decembrie 2019 a Judecătorei Ungheni.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a concluzionat că, hotărârea primei instanțe contestată cu apel a fost adoptată în conformitate cu normele de drept material și procedural și este bazată pe aprecierea corectă și completă a tuturor probelor și circumstanțelor cauzei, motiv pentru care de către instanța de apel a fost considerată legală și întemeiată. Or, prima instanță just a ajuns la concluzia că la caz există temei cu privire la angajarea răspunderii delictuale pentru prejudiciul cauzat de animale în temeiul art. 1411 Cod civil, or, actele cauzei demonstrează cu certitudine că ovinele care aparțin și se află în paza juridică a lui Dumitru Bejenari, au intrat pe terenul semănat cu porumb ce aparține reclamantului ÎI „Budeanu Alexandra” și au distrus în proporție de 70 % din suprafața cu semănătură de porumb, cauzând în acest sens reclamantului ÎI „Budean Alexandra” un prejudiciu, evaluat în mărime de 9635, 95 de lei, ce constă din 2104 lei-prejudiciu efectiv pentru însămânțarea și întreținerea terenului și suma de 7531,95 de lei-venitul ratat, drept sumă care urma a fi obținută de către reclamant în urma vânzării recoltei.

Prin urmare, la caz a atestat cu certitudine existența temeiului angajării răspunderii delictuale a lui Dumitru Bejenari pentru prejudiciul cauzat de ovinele ce-i aparțin ultimului, or, apelantul nu a prezentat careva probe, din care să rezulte faptul că acesta este exonerat de răspundere datorită faptului că producerea, de către animale, a prejudiciului s-a datorat faptei reclamantului însuși, care a provocat reacția cauzatoare de prejudicii animalului sau faptei unei terțe persoane.

Instanța de apel a reținut că, deși, Dumitru Bejenari nu a fost tras la răspundere contravențională, fapt prejudiciabilă ce-i este imputată ultimului rezultă cu certitudine din procesul-verbal de cercetare la fața locului din 30.05.2016, întocmit

de locotenentul major al ȘPOSS al SP nr. 2 IP Ungheni, Sandu Vadim, precum și din răspunsul locotenentului colonel de poliție IP Ungheni, Igor Vrănescu din 08 iunie 2016 și este un temei de angajare a răspunderii civile delictuale în baza art. 1411 Cod civil. Pornind de la raționamentul că, cel prejudiciat trebuie să aducă proba prejudiciului și a legăturii cauzale dintre ele, aceste circumstanțe au fost confirmate.

În circumstanțele speței, prejudiciul este confirmat, iar cu privire la evaluarea prejudiciului cauzat, instanța de apel a reținut că, acesta a fost calculat corespunzător de către instanță, or, prejudiciul evaluat se bazează pe înscrisuri pertinente și concludente, care rezultă din certificatul nr. 20 din data de 13 februarie 2017, eliberat de Direcția pentru Statistică a raionului Ungheni, din care rezultă că, roada medie la 1 ha de porumb este de 38,7 chintale, iar prețul pentru 1q este 243,28 lei (f.d.15), precum și din Răspunsul Direcției agricultură și alimentație a raionului Ungheni prețul pentru prelucrarea terenului și anume: arat - 690 lei/ha, cultivatul de primăvară - 190 lei/ha, semănatul+semințele - 940 lei/ha, erbicidatul - 620 lei/ha, cultivatul între rânduri 190 lei/ha (fel. 16). În condițiile în care apelantul nu a prezentat probe admisibile și pertinente referitor la faptul că fapta prejudiciabilă produsă nu-i este imputabilă ultimului, este întemeiată și legală soluția instanței de fond, or, la materialele cauzei nu este anexată nici o probă admisibilă și pertinentă, care ar demonstra acest fapt, iar alegațiile apelantului Dumitru Bejenari nu pot fi reținute de către instanță în vederea admiterii cererii de apel, având în vedere că acestea sunt combătute prin suportul probatoriu prezentat la materialele dosarului și concluziile enunțate supra.

La 09 septembrie 2020, prin intermediul poștei (Vol.II, f.d.7), Dumitru Bejenari a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 10 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând declarare admisibilă spre examinare a cererii, casarea hotărârii primei instanțe și a deciziei instanței de apel, reexaminarea cauzei cu emiterea unei hotărâri de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului s-a invocat că, de rând cu încălcarea normelor de drept material, instanțele judecătorești erau obligate de a lua în considerare probele incontestabile referitor la lipsa prejudiciului material pretins. Instanțele au ignorat explicațiile sale, a martorului, care este inginer pe relații funciare, a lui Valeriu Bulgac, fost agronom de profesie, care au indicat la circumstanțe care ar fi permis la constatarea corectă a existenței prejudiciului, precum și a declarațiilor primarului, care s-a referita la calitatea lanului de porumb deținut de către reclamant. Astfel, ignorarea explicațiilor unui specialist a dus la tractarea incorectă a situației de conflict provocată de reclamant, precum și a dus la injusta îmbogățire.

Copia recursului declarat a fost expediată în adresa intimatului, conform scrisorii de însoțire datate cu 07 octombrie 2020 (Vol.II, f.d.16) și a fost recepționată la 13 octombrie 2020, conform avizului de recepție (Vol.II, f.d.17).

La 22 octombrie 2020, prin intermediul poștei (Vol.II, f.d.21), ÎI „Budean Alexandra”, reprezentată de avocatul Tatiana Roibu, a depus referință la cererea de recurs, exprimând poziția în favoarea respingerii recursului ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 10 iunie 2020, iar cererea de recurs a fost depusă la 09 septembrie 2020, prin intermediul poștei (Vol.II, f.d.7).

Materialele cauzei atestă expedierea copiei deciziei integrale participanților la proces la 09 iulie 2020, conform scrisorii de însoțire (Vol.I, f.d.215). Astfel, recursul este declarat în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de Dumitru Bejenari, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stipulează că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În temeiul prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Dumitru Bejenari, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul părții recurente cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă,

însă din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Dumitru Bejenari.

În conformitate cu art. 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Dumitru Bejenari împotriva deciziei din 10 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat